

21. avgusta. Naš cesar je povabil predsednika ameriških zedinjenih držav, da ga prihodnje leto obišče. Slična vabila nemškega cesarja in laškega kralja je Roosevelt odklonil. — V Perziji še vedno ni miru. Živila so se zelo podražila. Za tri funte kruha je treba dati pet rubeljev. — V Budimpešti je poneveril pisar Desider Halaus 10.000 K, katere je zaigral.

22. avg. Prestolonaslednik Fran Ferdinand je bil pred nekaj dni v veliki nevarnosti. Z avtomobilom se je peljal blizu svoje graščine na Solnograškem na nekem mestu, kjer se je utrgala kamenita stena. Prestolonaslednik je ušel nepoškodovan nevarnosti. — V Genfu so prijeli dva anarhista, ki sta nameravala napasti angleškega kralja v Išlo. — V vzhodni nemški Afriki so se vršili veliki nemiri. 18 voditeljev so zaprli, 2 usmrtili. — Blizu Pana je vlak lurskih romarjev, prišedših iz Pariza, trčil skupaj s tovornim vlakom. Med ranjenimi, ki so jih odpeljali v pariško bolnišnico je 11 težko, 4 lahko ranjenih. — Železniški minister Deršata je odpotoval v Niedorf.

23. avgusta. Listi poročajo, da se prestolonaslednik udeležil na povabilo nemškega cesarja vojaških vaj v Loreni. — Včeraj se je zaključilo mednarodno zborovanje esperantistov v Draždanah. Prihodnja zborovanja se bodo vršila v Catawbi (Sev. Amerika) in Barceloni. — V Restanu pri Filadelfiji je nek vlak napolnjen s potniki zdrknil s tira, ter se popolnoma razbil. Deset potnikov je ubitih, mnogo pa težko ranjenih.

24. avgusta. Na 15. septembra so sklicani sledeči deželni zbori: štajerski, češki, galški, solnograški, koroški, moravski in predarški. Na 22. septembra: gornjeavstrijski, tirolski, gorški in gradiščanski, na 15. oktobra pa bukovinski. — V Mostu na Češkem so zaprli dva anarhistična agitatorja, Frauposeja in Pešla. — Iz Zadra poročajo, da je vojna ladja „Wien“ zadela ob skalovino blizu Hvara. Ladja, ki so jo neznatno poškodovano zopet osvobodili, je odplula v Pulo. — Pri Skaanvikju se je potopil parnik „Folgenfanden“. Na parniku je bilo 85 potnikov, od teh jih je 30 utonilo. — Iz Maroka prihajajo še vedno vznemirljive vesti. Bivšemu sultanu Abdul-Arisu je ostalo le nekaj stotin vojakov.

25. avgusta. Solnograški deželni predsednik Julien je 23. avgusta nenadoma na srčni kapi umrl. — V Dalmaciji so razpisane deželno-zborske volitve na 26., 28. in 31. oktobra. — Letošnje cesarske vojaške vaje se bodo vršile v okolici Blatnega jezera na Ogrskem. Parnike na Blatnem jezeru bodo spremenili v vojne ladje. Cesar se bo sodeloval v bitki na jezeru. — Na Portugalskem se bojijo ustaje. Kraljeva rodbina je pripravljena na beg. — V Galiciji se je pokazala škrlatica.

Knjižnica S. K. S. Z. se nahaja v Koroški cesti št. 5 I. nadstropje. Odprta je med tednom do 7. ure zvečer, v nedeljah in praznikih od 10.—11. ure dopoldne.

Razne novice.

* **Osebnosti.** Cesar je podelil predsedniku okrožnega sodišča v Celju, Antonu pl. Wurmser naslov in značaj dvornega svetnika.

* **Iz finančne službe.** Prestavljeni so: Zemljiškodavčni uradnik Julij Reithoffer od zemljiškodavčnega urada v Weicu k zemljiškodavčnemu uradu v Brežicah; računski asistent dr. phil. Frid. Wesely od finančnega ravnateljstva v Gradcu k računski ekspozituri finančnega ravnateljstva v Mariboru; davčni asistent Jožef Ziwny iz Celja k davčnemu referatu okrajnega glavarstva v Gradcu; provizorični davčni asistent Walter Haidl od davčnega referata okr. glavarstva v Lipnici k davčnemu referatu okr. glavarstva v Celju; davčni oficijal Rudolf Rauch iz Maribora v Konjice; davčni asistent Rudolf Sima iz Kozjega, kot kontrolor v Soštanju; finančni stražni komiser Jurij Klampfer iz Radgone v Celje; razvidnostni uradnik Paul Edl iz Gradca v Ptuj; davčni oficijal Alfred Drobnik iz St. Lenarta v Radgono; računski asistent Alojz Toman iz Maribora v Gradcu. Imenovani so: Absolvirani realce Viljem Kotlik za davčnega praktikanta v Mariboru; davčni praktikant Jakob Malinger v Marenbergu za davčnega asistenta istotam; absolvent geodetskega tečaja Karl Opelka je pridružen k davčnemu uradu v Mariboru.

* **Iz poštne službe.** Poštna in brzojavna ol-pravnica Ljudmila Širca je imenovana za pošto oficijantino 11 služb. razreda v Brežicah.

* **Iz šole.** Nadučitelj Anton Hren v Stopreah postal je vodja slovenske Ciril-Metodove šole na Muti. Na njegovo mesto v Stopree pride kot nadučitelj sedanjí nadučitelj pri Sv. Antonu v Leskovcu, župnik Rajhenburg.

* **Kletarskim nadzornikom** za Štajersko sta imenovana gg. Jože Ozak (Nemec) s sedežem v Gradcu in Ivan Belle (Slovenec) s sedežem v Mariboru. Gospod Belle je obenem kletarski nadzornik za Koroško. Čuje se, da pride sedaj v Maribor kmetijski potovalni učitelj g. Gorican na mesto g. Balleta.

* **Organisti, pozor!** Poslava glede pokojnine privatnih uslužbencev je izdana, v kateri smo zapo-

padeni tudi organisti kot uslužbeni nastavljeni v bogocastnih občinah. Seveda mora imeti kot tak letne plače 600 kron, med katero je vračunljeno tudi stanovanje itd. Tiskovine ali formularji za izpolniti (kar je zelo lahko) se dobe pri najbližnji politični inštan-ci oziroma okr. glavarstvu in občini. Torej g. organisti, takoj na delo, ker mora biti stvar že do 28. t. m. oblasti vrnjena. Čudno, da v tej stvari živ duh nič ne pojasni. Podporno društvo organistov v Celju.

* **Knjižnica S. K. S. Z.** je vsak dan odprta in se nahaja v I. nadstr. Koroška cesta št. 5. Le ob nedeljah in praznikih je samo od 10. do 11. ure knjižničar na razpolago. Prijatelji čitave, pridite!

* **Suša.** Poslanca dr. Benkovič in Pišek sta v imenu Slovenske kmečke zveze v ponedeljek dne 24. t. m. na pristojnih mestih v Gradcu zopet urgirala pospešitev pomožne akcije. Kakor hitro dojde novo zahtevana poročila občin, oziroma okrajnih glavarstev, v Gradcu, skliče se takoj sestanek članov komisije za pomožno akcijo (med njimi tudi deželni odbornik g. prof. Robič), ki bo razdelil nakupljeno seno in slamo na posamezne okraje. Seno se je nakupilo večinoma na Zgornjem Štajerskem, deloma tudi na Solnograškem, v Zgornji ter Spodnji Avstriji ter na Tirolskem.

* **Slovensko katoliško dijaštvo** je imelo v Gorici dobro obiskan sestanek. Ni se popivalo, kakor je to pogosto pri liberalnih navada, ampak pri sestanku so se vršila resna posvetovanja o predmetih, ki zanimajo mlado dijaštvo. Žal, da je štajerska javnost premalo upoštevala ta sestanek. Le iz Šmarja pri Jelšah Mladeniška zveza in Kmečka zveza (v nje ime-nu g. Stoklas) ste poslali pozdrave v Gorico.

* **Dijaki se ločijo.** Tudi v Istri so liberalni dijaki razbili slovo. Niso hoteli sprejeti predloga, naj dosedanje poštinsko društvo deluje na krščansko-demokratskem temelju. Katoliško-narodni dijaki so si vsled tega ustanovili svoje društvo „Dobrila“. Katoliška zavest med mladino se vrho širi.

* **Slovensko liberalno časopisje v Celju.** Narodna stranka je začela sanjati o dnevniku, ki bi naj z novim letom v Celju zagledal luč sveta. Ker se po vsi pravici boji, da bi ga takoj od poroda obdajala obupna tema, je poslala svojim somišljenikom in tudi takim, ki niso v njenem taboru, po Štajerskem in Koroškem tajno okrožnico z varljivo nado, da bi vsaj nekaj žarkov slabotnega upanja zbrala okoli nameravane zibelke. V tem oklepu povdarja, „da pomenja veliko potratno stroškov in duševnih sil dejstvo, da sedaj v Celju izhajata Domovina in Narodni List, torej dva časnika, ki zastopata prilično enaka politična načela.“ Narodna založba, se je v to svrhu že pogajala z lastništvom Domovine, in doseglo se je sporazumljenje v toliki meri, da je postalo vprašanje združitve obeh časopisov pereče. Za nas je seveda vseeno, ali bo Domovina, ki je že itak popolnoma v jarmu Narodne stranke ter je še ljudobnejša nego njen mladi bratec, še dalje živel ali pa bo svojemu ne ravno častnemu življenju storila še manj časten konec. Pribiti pa moramo zopet enkrat strahopetno slabotnost nekdanj tako močnih pravkov, ki namravajo zadnjo puško vreči v koruzo ter boljno polje popolnoma prepustiti Narodni stranki. Kar se pa dostaje nameravanega celjskega dnevnika, je že naša sodba o njem storjena. Če sta že ta dva lista, ki sta dozdaj izhajala štirikrat na teden in drug drugega prepisovala, povzročala toliko stroškov in toliko denarno izgubo, da se nikdar ne bi bila mogla poplačati, če se ne bi zajemalo iz bogatega vira, ki priteka iz denarja slovenskih posojilnic, kakšno denarno izgubo bo še le imel dnevnik? In če že Domovina in Narodni List pomenjata „potratno duševnih sil“, kakor naglašajo od Kukovca, Serneca in Spindlerja podpisana okrožnica, koljiko duševnih sil se še le bo potratilo z dnevnikom, osobito če so tako slabe duševne sile, kakor z njimi razpolagajo tisti, katere je g. Kukovec proglasil za duševne voditelje slovenske inteligence na Štajerskem. Če hočejo voditelji Narodne stranke od nas sprejeti kak nasvet, jih posvarimo, naj se nikakor ne varajo z nado, da bi mogli kedaj z uspehom izdajati kak dnevnik, ki bi zastopal ves slovenski narod in njegove težnje na Spodnjem Štajerskem. Naš narod je, kakor kažejo sedanje razmere, v veliki večini v krščanskem taboru, in pravi rodoljubi bodo z vso požrtvovalnostjo skrbeli zato, da bo ta tabor kmalu obsegal celoto našega naroda. Naše geslo bodi: Proč z liberalnimi in ne-krščanskimi časniki!

* **Nameni liberalnih „Zavezarjev.“** V uvodnem članku Učiteljskega Tovariša beremo sledeče: Kakor se je globoko verstvo in naboženstvo v našem človeku ubilo in nadomestilo s celo vrsto mrtvih ceremonij, ki naj popeljejo človeka skozi to ubogo zapuščeno dolino solz k edinemu njegovemu očišču onkraj groba, tako je tudi šola našemu slovenskemu človeku le institucija, kjer se naj v prvi vrsti uči katekizma... Trajnega, večjega napredka v mišljenju in delu ni, brani ga država, brani ga cerkev, ki se boji prosvetljenja narodovega... Hočemo, da se vzgaja naša mladina v duhu narodnem, v duhu prosvete in duhu napredka. Pomagano pa bo šoli in narodovi vzgoji v šoli malo, ako manjka šoli dela na znotraj, ki pripravlja in ustvarja modernega človeka, naj še bo pritisk vlade in cerkve tako silen.“ — Jasno je tukaj povedano, da slovenski liberalni učitelji smatrajo zakramente

in obrede katoliške cerkve zgolj za mrtve ceremonije, da bi nadalje radi vrgli iz šole katekizem, in da bi iz otrok radi napravili „moderna človeka“, kar po naznanju svobodnomiselnih učiteljev pomeni takega človeka, ki zabavlja proti cerkvi, taji Boga, proglašča svobodno ljubezen, ne veruje v posmrtno življenje in izvaja postanek človeka iz živali. Tako poživljanje in posurovanje človeštva torej uči Tovariš. Potem se pa še tako silno togoti, ako ljudstvo opozarjamo na njegovo pisanje! Našemu kmetu mora šola nujno omrzeti, ako vidi, kako od njega plačani liberalni učitelji že iz ljudske šole hočejo napraviti šolo bogotajstva in učniško brezmejnega sovraštva do cerkve. Učiteljski Tovariš je protišolski list, ker njegovo brezvestno pisanje mora šolc privedi do propada. Tovariš škoduje liberalnemu učiteljstvu samemu, ker je on vzrok, da je ljudstvu do dna srca obsovaženo. Le tako naprej! Uspešen pouk v šoli boste ugonobili, svojih protiverskih namenov pa ne dosegli!

* **Društva vednega čiščenja.** Ko bi imel kateri izmed č. gos-podov sobratov malih družbenih knjižic kaj več na razpolago, in bi jih mogel kaj prepustiti, naj blagovoli to prijazno naznaniti „Gospo-darju“ ali pa kar naravnost poslati prosilcu M. J. Rečica ob Savinji.

Mariborski okraj.

m³ **Studenec pri Mariboru.** Pri nas je začela poslovati hranilnica in posojilnica, katere je velikega pomena za kmete in delavce v Studencih, v Novivasi, Radvanju, Pekrah in Lembahu. Posojilnica uraduje vsako soboto od 4.—6. ure zvečer in ima svoje prostore v hiši g. Supančiča v Studencih, Bezirksstrasse 47, na dvorišču. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in sicer od 1 K naprej in se obrestujejo z 4%. Za varčevanje najmanjših zneskov daje posojilnica brezplačno domače hranilnice na razpolago. Posojila se dajejo članom, ki imajo svoja posestva ali bivališče v Studencih, Novivasi, Radvanju, Pekrah in Lembahu, na osebni kredit, proti poroštvu ali pa na vknjižbo proti 5% obrestim. Prošnje in vse zemljknižne stvari rešuje posojilnica popolnoma brezplačno. Kmetje in delavci! Poslužujte se vaše posojilnice, katere dobiček bo le vam v prid!

m **Hoče pri Mariboru.** Dne 30. t. m. imajo cerkveno in cesarsko jubilejno slavnost veteranci v Hočah — na kaplanijskem vrtu. Posilimenski učitelj alarmira mariborske Germance k skupni udeležbi, da se zadiši slovenski značaj kraja, ljudij in slovesnosti. Zaradi tega je dobro, da se tudi od naše strani udeleži prav mnogo zavednih Hočanov, Slivničarov, Hptinčarov in Orehovčanov, da vpriche svojega okrajnega gospoda glavarja skažejo udano lojalnost do cesarja jubilarja in njegove armade, ki mu je itak zenjpa njegovega očesa. Dne 6. septembra bodo imeli vrli Hočani priliko, Hotinčanom po navadi prejšnjih let počastiti njih cesarsko slavnost, ki jo bo priradila ondodna požarna bramba. Torej na bratsko svidenje. Naprej zastava Slave!

m **Sv. Križ nad Mariborom.** Dne 23. avgusta t. l. je agitator Narodne stranke g. Stibler iz Celja z g. A. Hauptmanom ustanovil zadrugo za prodajo sadja.

m **Devica Marija v Pušcavi.** V nedeljo, dne 9. avgusta obhajala se je pri nas redka slavnost. Č. g. Peter Pavlič, premicijant, daroval je v naši imenitni romarski cerkvi prvo sv. mašo. Tej lepej slovesnosti so bili navzoči njegova mati, štirje bratje, dve setri, več sorodnikov in precejšno število domačih in sosednjih župljanov. Slavnostno pridigo so imeli domači gospod župnik Gašpar Zrnko, ki so s kaj lepimi besedami opisali kako lepa in častna je duhovniška služba, in kako tudi težavna, posebno v sedanjem, tako vihnem času. Po končani, pridigi, katero smo zelo pazljivo poslušali in jo tudi v srečo ohranili se je nadaljevala presveta daritev, pri kateri je streglo več č. g. duhovnikov in bogoslovcev. Slovesnost pa je naredilo še veličastnejšo zbrano petje domačega mešanega zbora, ki lepo napreduje pod vodstvom sedanjega organista. Ob koncu sv. maše zapel je še gospod premicijant zahvalno pesem „Te deum Laudamus“ v zahvalo Bogu za prejeto milost mašništva. Na tak način smo torej končali našo slovesnost ter smo se vračali s tužnim srcem iz hiše Gospodove, misleč: „Zopet bo minilo deset, dvajset in še več let, predno bomo zopet lahko zaklicali: nova maša se v Pušcavi praznuje.“

m **St. Lovreac nad Mariborom.** Cesarjev rojstni dan se je tukaj prav slovesno obhajal. Na predvečer je požarna bramba priradila bakljačo skozi dolgi trg, kojega hiše so bile okinčane in okna čarobno razsvetljena z lučicami in lampijoni; med bakljado so pokali topiči in je svirala leubaška godba; raz poslopj so plapolale cesarske zastave. Drugi dan, dne 18. avgusta ob 9. uri je bila slovesna cesarska sv. maša z veliko asistenco. Tik pred cesarsko sv. mašo se je blagoslovila nova šolarska zastava z velikimi in dragocenimi trakovi v cesarskih in papeških bojah, kar so župljani darovali šentlovenski šolski mladini v trajen spomin.

m **Gornja Sv. Kungota** Zadnjo nedeljo, dne 23. t. m. je bil tukaj nemški agrarni shod. Girstmajerjev Francelj je prignal nekega doktorja iz Gradca k nam. V svojem govoru je Francelj udarjal po našem poslancu. Upamo, da bo kmalu prišel g. Roškar med nas ter Francelja krepko zavrnil.

m **Železnica Maribor-Travnik.** O stavbi te železnice bo razpravljala deželni zbor štajerski v svojem letošnjem jesenskem zasedanju, ki se prične 15. septembra.

rojstni dan, kakor navadno, je bila tudi letos slovesna sv. maša, pri kateri je bil navzoč iz radosnosti zaradi prvega nastopa novoustanovljenega vojaško-veteranskega društva, tudi naš Maks. Bistra glavica je vse kmalu pretuhlala, in imenovani je vzel časopis iz žepa in ga bral med sv. mašo. Gotovo je to osmi zakrament naprednjakov liberalne inteligence in pristašev Narodnega Lista.

c **Mladenici Savinske in Saleške doline!** Dan 30. avgusta naj bo za vas, mladeniči Savinske in Saleške doline, vesel praznik. Vsi kraji, vse župnije, občine naj bodo častno zastopane na mladeniškem shodu v Nazariji, ki se bo vršil po sledečem dnevnem redu: Predpoldne ob 11. uri sv. maša s cerkvenim govorom. Govor: profesor dr. Josip Hohnjec iz Maribora. Popoldne ob 2. uri zborovanje, ob lepem vremenu v samostanski selski telovadnici, ob slabem vremenu pod samostanskim kozolcem. 1. Poslabem vremenu pod samostanskim kozolcem. 2. Organizacija zdrav. Mladenice moziške okočice. 3. Organizacija naše mladine. Govorijo dr. Hohnjec, podpredsednik Z. S. M. Zličar in drugi. 4. O telovadbi in alkoholizmu. Poroča odposlanec Zveze telovadnih odsekov iz Ljubljane. 5. Pozdravi mladeničev iz raznih krajev.

c **Sv. Peter v Savinjski dolini.** V nedeljo, dne 23. t. m. so si napravili naši Rojčani lep domači praznik. Mladenice so uprizorile v čast lurski Devici, katere jubilej letos obhajamo, predstavo: Lurska pastirica. Občudovali smo zares veliko pridnost in spretnost, pa tudi nadarjenost naših kmečkih deklet, ki se znaajo tako odlično vesti tudi na gledališkem odru. Med predstavo pa je donelo prav ubrano petje naših pevcev in pevki, in res marsikomu se je srce omililo, ko se je razlegala po prostorihi pesmica: Zdrava, zdrava, zdrava Marija! Za lepi uspeh te slovesnosti pa gre posebna zahvala našemu gorečemu in neutrudljivo delavnemu g. župniku. Akoravno je bila predstava namenjena le za domače prijatelje in se ni razglašala v javnost, nas je počastilo vendar tudi mnogo prijateljev iz sosednih župnij. Po predstavi so se zbrali vsi v domačini pri kmptu Sedmineku, kjer so se še živahno razgovarjali in veselo peli in se potem mirni in navdušeni polni razšli. Spomin na to slovesnost pa bode del v srcih blagih Rojčanov še dolgo časa in jih bo bodril tudi zana-prej k dobremu in bogoljubnemu delu.

c **Sv. Frančišek Ksav.** Dne 16. t. m. je umrl na vnetju notranjih organov tukajšni posestnik in živinski trgovec Martin Setej p. d. Pušnjak v 65 letu svoje starosti, preiden s sv. zakramenti za umirajočega, zapustivši četrto doraslih vrlih otrok in žalujočo ženo. Ranjki je bil mnogoletni naročnik „Slov. Gospodarja“, odlični pristaša „Slov. km. zveze“ in po svoji obširni živinski trgovini, daleko po Štajerskem, Koroškem in sosednih alpskih kronovinah znan. Vžival je zaradi svoje poštenosti, odkritosrčnosti, sploh zaradi svojega možgato-jeklenega značaja občno spoštovanje in ljubav ne samo pri tukajšnjem prebivalstvu, ampak tudi pri oddaljenih nemških trgovcih, tri tja do Svice. Ugled, ki ga je nam nepozabljivi

m **Gorica pri Račah.** V nedeljo dne 30. t. m. naj živahno zašumi v Gorici. Pridite nas gledat tudi vi vrli Mariborčani, Ptujčani in Slovenjebistričani, vsi duhovniki naokoli, vsi učitelji, dijaki in sploh vsi rodoljubi iz našega obližja, vsi, ki se zanimate za narodno reč, za narodni napredek. Naše slovensko izobraževalno društvo bo priredilo svojo prvo narodno veselico na vrtu g. žup. Fr. Vodošek. Dobrim lovcom bomo priskrbeli pošteno zabavo s srečolovom, priljubljenim šaljivcem s šaljivo pošto. Prijateljem godbe se bode dobro ustreglo, še bolje pa prijateljem petja. Videli pa bodeše tudi kmeta, ki bi se rad dal kontrefirati z velikim klobukom na glavi, z dežnikom v eni in fajfo v drugi roki. Mislim, da nam nikdo ne bo zameril, da si rismo izbrali boljše igre, saj bode to prva igra, ki jo bodo igrali naši fantje. Z malim naj se začne in z velikim neha. Se enkrat se vas prisrčno vabi, pridite, da s tem počastite prvi korak našega narodnega dela. — Odbor.

m **Gornja Poljskava.** Veselica s predstavo v prid domači selski mladini se je zaradi drugih veselje v bližini prelozila od 30. avgusta na 6. septembra. Torej 6. septembra popoldne na svidenje pri Herrman-u.

m **V Jarenini** bo v nedeljo, dne 30. t. m. velika veselica v proslavo šestdesetletnice vladanja presvitlega cesarja. Oficijelni del se vrši za cerkvijo pri kapeli sv. Mihaela. Na sporedu je govor, deklamacije, petje in srečolov. Potem je prosta zabava pri g. Ornigu. Kdor se hoče imenitno imeti, je prijazno povabljen.

m **Sv. Jurij v Slov. gor.** Tu je umrl dne 17. t. m. v 78. letu svoje starosti Jakob Flucher, star vojak, ki je služil očetu Radeckiju ter je bil leta 1858 tudi v častni straži papeža Pija IX. v mestu Boloniji. Mož je vedel veliko zanimivega pripovedovati iz svojega vojaškega življenja, ki ga je večinoma preživel v Italiji.

m **Sv. Lenart v Slov. gor.** Veličastno je bilo jubilejno romanje Lenarčanov in Ruperčanov 20. avgusta v Vurberg. Do 2000 božjepotnikov smo šli.

Med pobožno molitvijo, ubranim petjem in veselo godbo smo prišli neutrujeni v divno lepi Vurberg. Slovesno so nam pritrkavali zvonovi v pozdrav, praznično se je cerkev oblekla in ovenčala. Jubilejno pridigo je govoril gospod Janez Gorican, sv. mašo pa je daroval za romarje g. Josip Janžekovič ob asistenci gg. Lajšič in Kop. Vsi srečni smo se vrnili domov, kjer se je slišal le en glas: Bilo je lepo.

m **Sv. Lenart v Slov. gor.** Se enkrat opozarjamo na čebelarški shod, ki se bo vršil v nedeljo, dne 30. avg. 1908 v dvorani g. A. Arnuša. Predaval bo potovalni učitelj g. Jan. Jurančič. Ker je čebeloreja za Slov. gorice vplikega pomena, naj se tega shoda udeleži vsak posestnik, kmet, želar in viničar iz šentlenartske in iz sosednih far. Po shodu priredi „Kato-liško bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Lenartu“ prosto zabavo s petjem, deklamacijami in z govori o dr. Jož. Muršecu in o kmetijskih šolah. Vstop prost.

m **Sv. Lenart v Slov. gor.** Po noči odh. 22. na 23. t. m. so neznan zlikovci ukradli izložbenik fotografij tukajšnjemu fotografu gospodu Francetu Kurnik. Svoj izložbenik je imel vedno na poslopju Posojnice razobešenega. Izložbenik so odnesli po cesti proti Žerjavcam ter ga tam popolnoma razbili, a fotografije so pa raztrgali ter jih nazaj v St. Lenart se vračajoč, po cesti razmetali — s tem se žandarmeriji vsaj pot pokazali, kje da naj ona te junake išče. Popolnoma nerazumljivo nam je, zakaj so se spravili ravno nad g. Kurnika, ki še niti črvičku ni storil ničesar žalega. G. Kurnik je otvoril pred kratkim časom na posojilničnih prostorih svoj fotografirni atelje ter ga vsakomur najtopleje priporočamo.

m **Sv. Marjeta ob Pesnici.** Čudna pač so pota božje previdnosti! Marsikateri starček, ki leže opt ob palico, na vsakih pet korakov počiva, globoko sklonjen pod težo let, željno pričakuje božjega sela, kdaj pač že pride, povabit ga k nebeški večerji. A smrt prešerno stopa mimo njega ter utrta tučniam raje mladi cvet, da ga presadi v nebeški vrt; stegne svojo koščeno roko po mladi deklici, ki se brezskrbno, kakor lilija na polju veseli svoje mladosti. Tudi pri nas so pretečene dni zvonovi v milo ubranih akordih oznanjevali, da se je zopet nekdo ločil od sveta. Umrla je dne 20. avgusta blaga deklica Marijine družbe, kmečka hčerka Marija Wolf, stara jedva trindvajset let. Bila je začasno v službi v hrastovski graščini sosednje župnije, kjer jo je nenadoma huda bolezen vrgla na smrtno posteljo. Komaj eden teden je bila bolana, in med tem prevedena s sv. zakramenti. Ko je čutila, da za njo ni več rešitve, imela je le še to željo, biti vsaj pokopana na domačem pokopališču. Ker jo pa zaradi nevarne bolezni niso smeli peljati, prenesli so jo na očetovski dom kar s posteljo vred; in za nekaj ur je v domači hiši zatisnila oči. Pogreba so se udeležili ljudje v obilnem številu od blizu in daleč. Na domu zapeli so ji domači pevci gniljivo slovo; v cerkvi med mrtvaškim sv. opravilom in na pokopališču peval je izvežban pevski zbor. Po končanem sv. opravilu imeli so domači g. župnik ob odprtem grobu na vse navzoče v srce segajoči nagovor, v katerem so opisovali rajno kot vzor dobre deklice. „Bila je ranjka ponosna na Marijino svetinjo“, so djali med drugim, in ni se nikdar sramovala očito se spoznati zveste hčerke Marijine. Zato pa smemo upati, da je Marija že poprej ko je njena duša dospela pred ostrega sodnika, vložila pri svojem Sinu prošnjo za njo rekoč: „Glej, ljubi sin! Sedaj prihaja duša, katero jaz ljubim, ker je ona ljubila mene; prosim te, bodi ji milostljiv sodnik.“ Med govorom je glasno ihtenje pričalo, da so besede prišle iz srca — v srce! — Z Bogom torej, draga Mimica, kličejo te še enkrat v duhu tvoji žalujoči ostali, katere si tako nenadoma ostavila.

m **Poročil se je v Slovenski Bistrici** dne 23. t. m. Franc Pečnik, orožniški paznik, z gđ. Iv. Pavalec.

m **V Hotinji vasi** se vrši dne 6. septembra t. l. ob 3. uri pop. v gostilni g. Primca velika ljudska veselica. Na vaporedu je petje, deklamacije, govori, srečolov, ribarenje, ples itd. Ker je čisti dobriček namenjen tam. prost. požarni brambi, katere slavi ob jednom svoj triletni obstanek se prosi od narodnjakov od vseh strani prav obilne udeležbe. Natančen vopred objavimo prihodnjič.

Ptujski okraj.

p **Sv. Barbara v Halozah.** Izvedel sem, da me napreden dopisnik dolži v štev. 34 Narodnega Lista, da sem si zapravlil ves ugled celo med somišljeniki, da se dela od gđova strani na mojo premostitev, da kujem verze in dopisujem v Štajerca, opravljaj s tem liberalno delo. No, glede priljubljenosti z dopisnikom še ne grem menjat, premostitve se tudi ne bojim, dobro vetloč, da predstavljajo kaplane iz pametnih vzrokov le višji, glede verzov rajši molčite, saj veste, kdo je v verzih zahteval ob petku telečjo pečenko na Golobovem in se hudoval nad jajčjo jedjo. Da v Štajerca narodnjaki dopisujete, to ve pri nas vsak otrok, lahko pa se tudi dokaže. Očitati mi dalj, da nisem šel k sodniji za pričo v zadevi Gnilšek-Habičak, ki sta se pa poravnala. Imel sem črkveno opravilo, voz sem dobil še le ob 7. uri, o stvari, ki se je godila na trgu, ko sem se mudil jaz v spovednici, nisem nič vedel, da bi zoper farane pričal, se me sploh zlahka ne more prisiliti. Ali ni to dovolj iz-

govora? Čemu še hujskate Habičaka na me, češ, da ga najbrž kaplan daja v Štajerca? Ali ni to največja zlobnost, s katero ga kanite dobiti v liberalni tabor, pa upam, da bo prej izpregledal vaše zvijače. — J. Rabusa, kaplan.

p **Sv. Barbara v Halozah.** Globoko obžalujem, da se v zadnji številki Štajerca zlorablja pogreb mojega otroka proti preč. gospodu župniku Janezu Vogrini. Kar je Štajerc pisal o tej reči, je vse lažljivo. Ni res, da bi gospod župnik ne hoteli blagosloviti mojega otroka, res pa je, da so čakali v cerkvi dve uri na pogreb. Ker pa smo mi radi zakasnelosti mizarjeve še-le okoli pol 9. ure prišli k cerkvi, nismo hoteli g. župnika nadlegovati, ki so ravno prišli iz cerkve, da bi šli nazaj v cerkev in na pokopališče, zato smo bili radi, da nas g. župnik radi dolgega čakanja niso karali. Jama otroka pa se je blagoslovila drugi dan, kakor se je to že za časa prejšnjih gg. župnikov zgodilo, ako ljudje niso prišli z mrličem k cerkvi ob pravem času. Nesramna laž je, da bi moja žena radi tega zboleva, ker je bila že prej bolana. Laž je tudi, da bi g. župnik zaslužili 5 K. Mislim, da tudi cerkev in mežnar sta bila že s tem plačana, g. župnik pa so dobili le 1 K za blagoslovljanje. Toliko resnici na ljubo! Sv. Barbara v Halozah, dne 23. avgusta 1908. Krejnc Franc, gorman v Paradižu h. št. 24.

p **Sv. Urban pri Ptuj.** Pred nekaj tedni je prinesel vaš cenjeni list notico o naših postrdih razmerah, z opombo, da se nam je vsaj nekoliko poštena rednost izboljšala. Besede „vsaj nekoliko“ niso bile brez vzroka, ako prinašamo danes, vasele vest — da se je pred kratkim enemu tukajšnjemu posestniku, ki biva slabe pol ure od c. kr. poštnega urada, važno pismo „že“ peti dan od naše pošte dostavilo! Mi ne grajamo danes nikogar in pustimo različno mnenje našim bralcem. Da nam e. kr. pošto ravnateljstvo v Gradcu ni naklonjeno, je razvidno iz službenih predpisov nastavljenega pismoša. Pika dostavljanje namreč velevala: da mora pismoša glavno pot od enega do drugega občinskega predstojnika, oziroma nabiralnika, pisma dostavljati, odstranjene posameznike, ki jih je v naših vinskih hribčkih in dolinah vdliko, pa popolnoma prezirati. Tako! Torej veliko število odstranjenih prebivalcev prezirati! Vprašanje pa je, ako so ti odstranjeni prebivalci davka, kupovanja poštnih znamk, sploh vsakega plačila prosti? Mi rečemo da ne, ker ti odstranjeni prebivalci pri nobenem plačevanju niso prezirani, a njih pravice do cela skrajšane! G. Zorčič mora vsak dan na c. kr. glavno pošto v Ptuj iz naše pošte od in donosati, a nam se 4—5 dni dostavlja, ali pa še prezira! O tem se še slednja beseda ni govorila.

p **Stoprce.** Nadučitelj Anton Hren odide iz Stoprce ter prevzame s 1. oktobrom vodstvo slovenske Ciril-Metodove Sole na Muti. V Stoprce pride kot nadučitelj Janez Zupančič, do sedaj nadučitelj pri Sv. Antonu v Leskovcu v župniji Rajhenburg.

p **Sv. Tomaž pri Ormožu.** Tukajšnja deklica Marijina družba nam je priredila 15. in 16. t. m. v šoli igro „Lurska pastarica“, katere se je vkljub slabemu vremenu udeležilo veliko ljudi. Vse igralke so častno rešile svojo nalogo. Gniljivi prizori v igri so privabili marsikomu sofze v oči. Pri tej jubilejni slavnosti je zopet nastopil znani tomaževski pevski zbor pod vodstvom g. Franca Zemljica, ki nas je z izbornim petjem kar očaral. Igra se je končala med velikim navdušenjem!

p **Meretinci.** Veliko škode so nam napravili zajci na polju. Pojedli so fižol, čebul, zelje, oves itd. Zato prosimo gospode poslance, naj delujejo, da se bode spremenila lovška postava, da ne bode toliko divjačine. Drava pa nam je vzela že skoraj pol lesov, ki se so naša edina podpora. Iz njih jemljemo drva, steljo in krmo, brez katere bi letos ne mogli prerediti niti pol svoje živine. Nagle pomoči je treba.

p **Dekliški shod pri Sv. Križu tik Slatine** se vrši na praznik Marijinega Oznanjenja dne 8. septembra po sledečem vspredu: Do 10. ure pridejo dekleta v procesijah na Tržišče, kjer bo v podružnici Mater Božje slovesna služba božja, med sv. maše skupne sv. obhajilo deklet. Pridiguje župnik Segula. Po službi božji grédo vsa dekleta v procesiji v župnijsko cerkev Sv. Križa. Od 1. do 3. ure v gospodarskem poslopju nadžupnikovem veliko dekliško zborovanje z govori, deklamacijami in petjem deklet. Ob 3. slovesne večernice in pridiga župnika Gomilška. Ob 4. odhod v procesijah. Za ta shod vlada po vseh župnijah največje zanimanje. Križevljanke pa se marljivo pripravljajo, da kar najlepše vsprejmejo svoje sestrice.

p **Sv. Miklavž pri Ormožu.** Bralno društvo priredi dne 30. avg. t. l. koncert s tamburanjem in petjem pri g. A. Golenko. Začetek ob 8. uri popoldan. Vsi iskreno vabljeni!

p **Kmet. bralno društvo v Rogoznici pri Ptuj** ima svoj II. redni občni zbor dne 30. avgusta t. l. v bralni sobi g. Antona Arunga v Novi vasi s sledečim dnevnim redom: 1. Pozdrav. 2. Prečitane zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo tajnika, blagajnika in knjižničarja. 4. Poročilo računskih pregledovalcev. 5. Volitev novega odbora. 6. Sprejemanje novih udov. 7. Slučajnosti. Ako ob 4. uri ne bo zadosti udov navzočih, vrši se občni zbor ob 5. uri, kjer sklepa vsako število udov.

p **Krčevina pri Ptuj.** Odbor Kmetijskega bralnega društva v Krčevini pri Ptuj si uzoja že sedaj opozoriti svoje ude in sploh okoličane na veselico, koja se bo vršila 8. septembra pri g. Janezu Gregorc na Grajeni. Natančni vspredu v prihodnji številki.

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Da se v Ljutomeru godijo reči, kakor nikjer drugje, kdo bi o tem dvomil? Za sedaj samo eno cvetko iz naprednega sokolskega tabora. Bilo je v torek 21. julija letos, ko je mogočen sokol uboge sokoliče tiral pred nemškega Ljutomerskega sodnika oziroma adjunkta. Tri sokoliče je držal v svojih ostrih krempljih; nemški mladi adjunkt pa se je smejal vsem štirim. In še več drugih je bilo, ki so se smejali naprednjakom! V tej tožbi so pokazali v kaj jasni luči svoje radikalno napredno-narodno mišljenje. Gospodje generali okoli Narod. Lista, kaj porečete, da vaši najbolj navdušeni somišljeniki in pomožni nositelji napredne misli 1. sprejemajo ne dvojezične, ampak popolnoma nemške pozivnice, 2. govorijo pred sicer nemškim pa vendar slovenščine kolikoroliko zmožnim adjunktom ne slovenski, ampak nemški, 3. pustijo sestaviti ne slovenski, ampak nemški zapisnik. Kaj ne, to so narodnjaki?! Sicer pa so to gospodje, ki imajo polna usta narodnosti. Ali vam je znan pregovor: „Besede mičejo, zgledi vlečejo!“

I Ljutomer. Gospod dr. Grossmann je dal pred sodnijo častno izjavo, da nima posojila od Südmarke, Lažnjivi ptujski Stajerc, ki je prinesel te vest, bo se moral zagovarjati pred sodiščem! Prav tako!

I Ljutomer. Velika sokolska slavnost je minula. Pri zabijanju žrebčev je bil tudi g. svetnik dr. Ploj. Spomina vreden je njegov izrek pri zabijanju žrebčev! „Sloga jači, nesloga tlači!“ Prav res! Čemu torej s svojim Novim Slovenskim Stajercem delate tretjo stranko? In nekdo drugi izrazil pobožno željo, naj Murški sokol vedno hji narodno-napredno mišljenje. To se mu je zdelo potrebno omeniti, ker se je pred slavnostjo vedno za trjevalo, da bo imela slavnost samo naroden značaj!

I Ljutomer. V zadnjem Narodnem Listu hujška neki „napredni kmet“ iz Stare ceste naše ljudi, naj gospodom kaplanom ne dajo zbirce. Kar trije kaplani hodijo po zbirki in letos se celo dva primicejanta! To je res grozno! Najbrž bo „napredni kmet“ iz Stare ceste vsled tega prišel na boben. So res pomilovanja vredni ti ubogi „napredni kmetje“. Gospodom kaplanom pa svetujemo, naj se izognejo „naprednih kmetov“ in obiščejo samo nas „klerikalne kmete“, ki jih ljubimo in ki zavoljo prostovoljnega daru ne bomo prišli na boben. — Klerikalen kmet.

I Shod Kmečke zveze pri Sv. Križu na Murskem polju dne 15. t. m. Gospod dr. poslanec Roškar kot predsednik Kmečke zveze odprl shod ter pozdravi v običnem številu navzočih zborovalce. V predsedstvo pokliče g. M. Slaviča in Stuhac ml. kot zapisnikarja. Nato izvaja sledeče: Beda po suši je velika, njen krog je velikanski, ne le pri nas, ampak grozno so prizadeti tudi na Kranjskem, na Goriškem in posebno Dalmaciji, deloma po suši in tudi po ži. V Galiciji in na Tirolskem je pa povodenj naredila grozno škodo. Pri vseh teh bedah je dolžnost vlade, prebivalstvo podpirati. Za Stajersko je kot prva pomoč 300.000 kron, kateri denar je že pri nas mestniji. Poslanci K. Z. so se zavzeli takoj z vnebo za stvar. Sli so korporativno k poljedelskemu ministru dr. Ebenhoču, ki je zahteval 3.000.000 kron kot prvo pomoč. Ravnotako tudi k finančnemu ministru, ki pa ni bil nič dobre volje. Korporacija se je tudi oglasila pri sekijskemu načelniku finančnega ministrstva in baronu Pražaku, ki je poročevalec v poljedelskemu ministrstvu. Ta gospod se je posebno zavzel za stvar ter vzel v roke pročila od raznih krajev. Poslanci Kmečke zveze so vložili že 7. junija 1908 nujni predlog zastran suše, kateri je bil sprejet v odseku in zbornici. Interpelirali so, da se ustavi določne terjatve in eksekucije, zahtevali, da se pri porokah ozira tudi na delavstvo, posebno viničarje, ki imajo svojo živino krme pa ne in bi bili primorani isto prodati za slabe cene. Tako se pomaga delavstvu, da taisto ostane doma. Bili so sprejeti v državnem zboru tudi predlogi, ki se tičejo povodnj. Omeniti se nam je, da je po suši najbolj prizadeta naša živinoreja, zato se morajo podpre obrniti v ta namen. Kot daljna akcija bo, da bodo poslanci K. Z. pri zasedanju jeseni terjali večjo odpravo. Naša država je kmečka država in kmeti stan se mora ohraniti. Mnogo boljše slišče bi pa imeli naši poslanci, ko bi imeli za seboj organizirano kmečko armado, ko bi bili vsi združeni pod okriljem Kmečke zveze. Biti moramo povsod složni. Razdelitev podpor se je nakazalo kmetijski družbi in zvezi gospodarskih zadrug. Dne 8. avgusta je bila seja zastran načina razdelitve podpor, in se je sklenilo, da se ima kot podpora razdeliti seno in slama po znižani ceni med posestnike oziroma živinorejce. Tu pa tam mnogi tudi ne bodo mogli letos plačati in se bode čakalo do drugega leta. Dolžnost bode pa v tem času naših ožjih oblasti, da bodo na svojem mestu v prvem oziru naša županstva, in ako kje ne bode škoda natančno natančena, bodo za to odgovorni ljudje sami. V mnogih slučajih tudi glavarstva ne nastopajo točno, in je njih delo le šikaniranje nižjih oblasti. Tako na primer, kateri župan bi bil v stanu napraviti natančen razdelek parcel, ko so na več slučajih parcele razkosane, da jih je iz ene narejenih več. Natančne zapiske parcel imajo le davčni uradi in v te mi ni-

mamo vpogleda. Kot prvo delo poslancev bo, da se povprečno odpiše davek, in do tega imajo postavno pravico. Ako se pa davek ne bi odpisal, pa se ima davkoplačalec v 30. dneh pritožiti in zadeva se ima naznaniti g. poslancem. Župani imajo pravico, da po svojih cenilnih močeh sami cenijo škodo in tisto naznanijo okrajnim glavarstvom. Poslanci K. Z. bodo pa povedali v državni zbornici na glas, da hočejo podporo za stan, za tisti kmečki stan, kateri dela zastoni. Podpore so pa najbolj odvisne od cenitev N. pr., lanske leto je Mura napravila grozno škodo v našem okraju. Predlog je bil sprejet v odseku in v zbornici. Okrajno glavarstvo je pa poročalo: Škoda je, a bede ni! Poslanec pa nima ključev do državnih blagajin in tudi ne more zapovedati: vlada, daj! V teh slučajih, ako nam ni kaj jasno, se nam je zaupno obrniti na tajništvo K. Z., ki nam rade volje pošlje vsakovrstna polasnila. Pristopajmo pa le h kmečki zvezi, ker je v združenju imamo moč. Dasi imamo enako volilno pravico, vendar se ni vse tako, kot bi moralo biti. Gospod poslanec se omenja delovanje drž. zbora, osobno nagodbe z Ogrsko in proračun ter razbremenitev kmečkih posestev, da bi se dalo sčasoma dolgove plačati. Poljedelski odsek je izvolil 12 moč, ki preresčava to točko in bo staval pot primerne predloge. Vzrok težke obremenitve so previsoke cenitve pri podaji. Za zavarovanje za zastanjenih 100 milijonov kron. Soc. demokracije so hoteli zavarovanje samo za tvariško delavstvo, a drugi posestnike. Ali tako ali pa nobene postavle! Poslanec piziva k pristopu h S. K. Z., da bomo organizirani, kakor je gornji in srednji Stajer, kjer so kmeti udov. V nas samih je moč, pri Bogu je pomoč! (Dolpič omenja, da bi se dobila živinska sol po nizki ceni ogledat do! Župnik Weixel omenja, razdelitev ki, ki bodo pni na glavarstvo, možje na svojem na glavarstvo, predlaga, da izreče shod zaupanje g. poslancu. Ni izrečejo enoglasno g. poslancu

I Muršak. ki vam ga je p. Ploj je v svojem popravku, drugim tudi: Ni dne 2. junija t. l., pisal med ga mišljenja, res da nisem več konzervativnejil načela, katera arveč, da nisem nikdar zatanizatajil, samo d. . . Načel, katera goji, res zervativna, ampak načela niso nikdar bila konzervativska! Te bno liberalna ali slovenski prav nič, razun prej v popravku ne povedo nadajeval svojo do je Ploj s tem popravkom Nam krščanskim kmetom igro: slepomisenje! ga kristjana, sicer se je vedno kazal vernekliče nas kmete k drugačen! Zdaj pridno kupico vina pokrepi Muršak, da bi nas prištevstvo za prihodnje dožensko borske volitve; žalibog pa morajo vse, kar nam krščanskim kmetom naveže, prej odobriti njegovi ljubček liberalci! Tako je tudi pretekli teden poklical v sredo liberalce, in šele dan pozneje se mu je zljubilo poklicati tudi te preklicane klerikalce! Torej prej liberalci — njegov najhujši sovražnik ob volitvah in šefe za njim njegov volilec: katoliški kmet! Ali se ne bomo spregledali? Ali bomo še dalje se dali, za nos voditi? Bojim se samo, da bote tovariš-kmetje prepozno spoznali, kdo je Ploj!

I Vratjivrh pri Cmureku. Zalostno so nam pei zvonovi dne 18. tega meseca v Cmureku, ko smo spremili k zadnjemu počitku Rudolfa Kraja, ki je umrl po dolgi, mučni bolezni, spreviden s sv. zakramenti, v najlepši dobi svoje mladosti v 22. letu. Bil je zelo priljubljen. Svetila mu večna luč!

I Kapela. Izjava. Ker visoko spoštujemo našega domačega gospoda nadčitelja, njegovo navdušenje za vsako pošteno stvar, zato nam je žal, da je nek govornik dne 2. avgusta pozabil v svojem govoru izvesti vse dobro misleče učitelje. Ker se je cela zadeva zgodila brez namena, posebno brez vsakega slabega namena, zato upamo, da bo tudi gosp. nadučitelj zadevo smatral s tem potom končano in tudi zanaprej se nas blagohotno podpiral. Kapela, dne 24. avgusta 1908. Udeleženci mladeniškega shoda.

I Kapela pri Radencih. V Narodnem Listu od dne 20. avgusta se nek lažnjiv dopisov zaletava v novo osnovano Mladeniško zvezo. On piše: Udeležba ni bila bogve kakšna. Dovolj nas je bilo, ker soba je bila nallačena samih zavednih mladenčev in moč, da pa ti nesramni lažnjivec nisi bil zraven, to je gotovo, sicer ne bi mogel tako grdo lagati, oziroma dopisovati. Na shodu se je govorilo lepo. Da je mladenič Roškar udaril malo po učiteljih, to je res, ni pa rekel tega: „dol z učiteljstvom!“ In tudi je izmišljeno, da bi primerjal učitelje z biki in učiteljice z brejimi kravami. To potrdi lahko tudi navzoči g. nadučitelj kakor tudi vsi udeleženci mladeniškega shoda. On je rekel le, da učitelji niso za kmeta in ga ne poznajo, čeravno jih mora kmet plačevati. To pa so in bodo le samo liberalni učitelji. Mi pri Kapeli pa smo zategadel na boljem. Mi imamo nadučitelja, kakor tudi učiteljice, katerim gre vsa čast

in jih tudi spoštujemo, kar si naši spoštovanje za-kar po naziranju svobodnomiselnih učiteljev pomeni takega človeka, ki zabavlja proti cerkvi, taji Boga, proglašja svobodno ljubezen, ne veruje v posmrtno življenje in izvaja postanek človeka iz živali. Tako poživljenje in posurovanje človeštva torej uči Tovariš. Potem se pa še tako silno togoti, ako ljudstve opozarjamo na njegovo pisanje! Našemu kmetu mora šola nujno omrzeti, ako vidi, kako od njega plačani liberalni učitelji že iz ljudske šole hočejo napraviti šolo bogotajstva in učilnico brezmejnega sovraštva do cerkve. Učiteljski Tovariš je protišolski list, ker njegovo brezvestno pisanje mora šolc privedi do propada. Tovariš škoduje liberalnemu učiteljstvu samemu, ker je on vzrok, da je ljudstvu do dna srca obsovaženo. Le tako naprej! Uspešen pouk v šoli boste ugonobili, svojih protiverskih namenov pa ne dosegli!

* **Družba vedege češčenja.** Ko bi imel kateri izmed č. go-spodov sobratov malih družbenih knjižic kaj več na razpolago, in bi jih mogel kaj prepustiti, naj blagovoli to prijazno naznaniti „Gospo-podaru“ ali pa kar naravnost poslati prosilcu M. J. Režica ob Savinji.

Mariborski okraj.

m. Studenci pri Mariboru. Pri nas je začela poslovati hranilnica in posojilnica, katera je velikega pomena za kmete in delavce v Studencih, v Novivasi, Radvanju, Pekrah in Lembahu. Posojilnica uraduje vsako soboto od 4.—6. ure zvečer in ima svoje prostore v hiši g. Supančiča v Studencih, Bezirksstrasse 47, na dvorišču. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in sicer od 1 K. naprej in se obrestujejo z 4%. Za varčevanje najmanjših zneskov daje posojilnica brezplačno domače hranilnice na razbolog. Posojila se dajejo, članom, ki imajo svoja posestva ali bivališče v Studencih, Novivasi, Radvanju, Pekrah in Lembahu, na osebnih kredit, proti poročstvu ali pa na vknjižbo proti 5% obrestim. Prošnje in vse zemljknižne stvari rešuje posojilnica popolnoma brezplačno. Kmetje in delavci! Poslužujte se vaše posojilnice, katere dobiček bo le vam v prid!

m. Hoče pri Mariboru. Dne 30. t. m. imajo cerkveno in cesarsko jubilejno slavnost veteranci v Hočah — na kaplanijskem vrtu. Posilnemski učitelj alarmira mariborske Germance k skupni udeležbi, da se zaduši slovenski značaj kraja, ljudij in slovesnosti. Zaradi tega je dobro, da se tudi od naše strani udeleži prav mnogo zavednih Hočanov, Slivničianov, Hotinčanov in Orehovčanov, da v priči svojega okrajnega gospoda glavarja skažejo udano lojalnost do cesarja jubilarja in njegove armade, ki mu je itak zenipa njegovega očesa. Dne 6. septembra bodo imeli vrli Hočani priliko, Hotinčanom po navadi prejšnjih let počastiti njih cesarsko slavnost, ki jo bo priredila ondodna požarna bramba. Torej na bratsko svidenje. Naprej zastava Slave!

m. Sv. Križ nad Mariborom. Dne 23. avgusta t. l. je agitator Narodne stranke g. Stibler iz Celja z g. A. Hauptmanom ustanovil zadrugo za je tudi čakalo mnogo drugih ljudi. Pri cerkvenih vratih je stal policaj in jim branil, češ, danes nobeden od vas ne sme prej v cerkev, temveč na zadnje, če bo kaj prostora. In siromaki, ki imajo sedeže plačane, so morali zunaj tati. Če si osebe iz nemške fabrike res cerkev v trgu svojijo, čakaj pa jo pustijo v tako slabem stanu? Za volitve in Bog ve kakšne reči imajo denar, samo za cerkev ne. Morda vam prihodnjic še tudi kaj zanimivega sporočim.

s. Iz Saleške doline. Dne 19. t. m. se je vršila jubilejna procesija iz cele saleške dekanije k romarski cerkvi Mariji v Petrovčah. Cerkveni govor je imel šmartinski kaplan g. Maks Gorščar, pri maši pa so popevali pevci iz St. Ilja pod vodstvom g. župnika A. Kolarja.

s. Izobraževalno društvo pri Razborju pri Slovenjgradcu ima svoj društveni shod dne 6. septembra ob 11. uri dop. v svojih prostorih. Predaval bode g. Vladm. Pušenjak. Vabijo se k obilni udeležbi tudi iz sosednjih občin.

Celjski okraj.

c. Celje. V pokoj je stopil davčni oskrbnik Mat. Vondraček.

c. Celje. Kdor se mirno vprašal in trezno premišljuje, v čem prav za prav obstoji delovanje Narodne stranke in njenih listov, potem si moramo odgovoriti, da samo v kritiziranju Kmečke zveze in vsega, kar je z njo v zvezi, ter v surovih osebnih napadih. Oboje je spričevalo za veliko duševno revščino v liberalni stranki. Posebno veliko prostora zavzemajo v Domovini in v Narodnem Listu osebni napadi, ki so mnogokrat smešno malenkostni, drugokrat skrajno surovi. Ali je to zdrava politika, ki obstoji le v osebnih napadih? Ali je to napredek, če se nič ne stori, ampak samo napada in gujasi, premnogokrat tudi z lažjo Stranka s tako taktiko je gnila in to je naša Narodna stranka.

c. Celje. V tukajšnjih liberalnih krogih se velike obraja dejstvo, da so na zadnjem shodu v Ptuj dne 23. t. m. govorili skupaj dr. Ploj, dr. Jurčič in dr. Kukovec. V tem vidijo dobra znamenja za prihodnje deželnozbornske volitve, pri katerih se bodo, če ne javno zvezali, vsaj javno podpirali Plojevi in liberalna stranka.

c **Ljubno** v Savinski dolini. Na cesarjev rojstni dan, kakor navadno, je bila tudi letos slovesna sv. maša, pri kateri je bil navzoč iz radosnosti zaradi prvega nastopa novoustanovljenega vojaško-veteranskega društva, tudi naš Maks. Bistra glavica je vse kmalu pretuhtala, in imenovani je vzel časopis iz žepa in ga bral med sv. mašo. Gotovo je to osmi zakrament naprednjakov liberalne inteligence in pristašev Narodnega Lista.

c **Mladenci** Savinske in Saleške doline! Dan 30. avgusta naj bo za vas, mladenci Savinske in Saleške doline, vesel praznik. Vsi kraji, vse župnije, občine naj bodo častno zastopane na mladeniškem shodu v Nazarjih, ki se bo vršil po sledečem dnevnem redu: Predpoldne ob 11. uri sv. maša s cerkvenim govorom. Govorj. profesor dr. Josip Hohnjec iz Maribora. Popoldne ob 2. uri zborovanje, ob lepem vremenu v samostanski šolski telovadnici, ob slabem vremenu pod samostanskim kozolcem. 1. Pozdrav. Mladenič mozirske okolice. 2. Organizacija naše mladine. Govorijo dr. Hohnjec, podpredsednik Z. S. M. Zličar in drugi. 3. O telovadbi in alkoholizmu. Poroča odposlanec Zveze telovadnih odsekov iz Ljubljane. 4. Pozdravi mladencev iz raznih krajev.

c **Sv. Peter** v Savinski dolini. V nedeljo, dne 23. t. m. so si napravili naši Rojčani lep domači praznik. Mladenke so uprizorile v čast lurski Devici, katere jubilej letos obhajamo, predstavo: Lurska pastarica. Občudovali smo zares veliko pridnost in spretnost, pa tudi nadarjenost naših kmečkih deklet, ki se znajo tako odlično vesti tudi na gledališkem odru. Med predstavo pa je donelo prav ubrano petje naših pevcev in pevk, in res marsikomu se je srce omililo, ko se je razlegala po prostorih pesmica: Zdrava, zdrava, zdrava Marija! Za lep uspeh te slovesnosti pa gre posebna zahvala našemu gorečemu in neutrudljivo delavnemu g. župniku. Akoravno je bila predstava namenjena le za domače prijatelje in se ni razglašala v javnost, nas je počastilo vendar tudi mnogo prijateljev iz sosednih župnij. Po predstavi so se zbrali vaščani in domačini pri kmetu Sedminiku, kjer so se še živahno razgovarjali in veselili peli in se potem mirni in navdušeni polni razšli. Spomin na to slovesnost pa bode tlel v srcih blagih Rojčanov še dolgo časa in jih bo bodril tudi znaprej k dobremu in bogoljubnemu delu.

c **Sv. Frančišek Ksaviar**. Dne 16. t. m. je umrl na vnetju notranjih organov tukajšnji posestnik in žilinski trgovec Martin Setej p. d. Pušnjak v 65 letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti za umiranje, zapustivši četrto doletih vrlih otrok in zaljubljen ženo. Ranjki je bil mnogoletni naročnik „Slov. Gospodarja“, odlična pristaša „Slov. km. zveze“ in po svoji obširni žilinski trgovini daleko po Štajerskem, Koroškem in sosednih alpskih kronovinah znan. Vžival je zaradi svoje poštenosti, odkritosrčnosti, sploh zaradi svojega možato-jeklenega značaja občno spoštovanje in ljubav ne samo pri tukajšnjem prebivalstvu, ampak tudi pri oddaljenih nemških trgovcih notri tja do Svice. Uglad, ki ga je nam nepozabljivi Tinče obče vžival, se je pač najkrasneje na dan pogreba, dne 18. t. m. pokazal, ko smo zanesli s tužno vestjo njegove telesne ostanke k zadnjemu počitku. Pogreba, ki so ga vodili trije častiti duhovniki, se je udeležilo ogromno število sožalnikov od blizu in daleč. Naj mu bode zemljica lahka!

c **Rečica**. Tu se ustanovi kat. izobraževalno društvo. Pravila so že odobrena. Ustanovni shod se pravčasno odganja. — Na novi maši č. g. Iv. Krišche se je nabralo za obmejne Slovence 25 kron 40 vinarjev; svota se je poslala S. K. S. Z. v Maribor. — Mladeniškega shoda v Nazarjih se veselimo in se ga hočemo številno udeležiti.

c **Dobrna**. In zopet je ponosno zaplapolala nad Dobrno slovenska trobojnica. — Dne 20. avgusta je tukajšnja posojilnica kupila nemški hotel Orosel z vsemi poslopji ter 7 orali zemljišča za svoto 110 tisoč kron. S tem je prišel najlepši prostor na Dobrni v slovensko posest. Nepopisno jezo in žalost Nemcev od Grada do Celja, od Celja do Dobrne razumemo prav dobro, ko vidimo, da smo z gostilno dobili mlin, žago, kovačjo, pekarijo, mesarijo z živino in pohištvo vred. Da je vse to tudi velikega političnega pomena, se razume. Sicer se pa o tem govorimo natančneje. Za danes še omenimo par smešnih stvari. Eden največjih naših nasprotnikov, bivši trgovec Avgust Hazenpohl, je nazadnje primoran prebivati pod slovensko streho. Ima namreč začasno stanovanje v eni Orozlovi hiši. V nedeljo pa je pridiral z avtomobilom iz Grada na Dobrno sam Auer, bivši rentmeister v topliceah, da reši nemštvo. Prišel je ravno prav k pogrebu. Saj pravimo: Znat' se mora, da je!

c **Dramlje**. V Narodnem Listu od 20. avg. svetujejo nekateri zavedni Dramelčani župniku, naj pomisli, da brez njih ne bo ustanovil slovenskega katoliško-izobraževalnega društva. Popolnoma prav. Le pridite! Prijazno ste vsi povabljeni v društvo, če le hočete pomagati, da se izobrazujemo v potrebnih rečeh na slovensko-narodni katoliški podlagi. Brez tega ne boste sprejeti ali pa boste zopet zbrisani. Pred vsem morate nekaj reči popraviti, da bo mogoče z vami shajati. V Narodnem Listu z dne 20. avg. ne govorite resnice. Za shod dne 16. avg. je župnik vse potrebno pripravil, a

zagotovljeni ustanovitelj mu je zadnji trenutek odpovedal. Torej ni župnik nikogar za nos vodil, kakor vi trdite. Ravno tako ni župnik imel tajnega shoda z nobenim človekom, potem ko ste vi odšli. To ste si vi izmislili. Če ste res imeli pripravljene čilega konjička, da bi našega govornika odjurili proti Mariboru, ste pokazali s tem svojo zelo slabo stran. Vedite, da gosposka dovoli društvo in shod, ne pa vi. Z gosposko bi vi tedaj imeli opraviti, ako bi delali silo. Dalje: Če se srčite na izobrazbo na slovensko-katoliški podlagi, tedaj niste svobodoljubni, niste zavedni naprednjaki, ampak nazadnjaki, ki ljubijo nevednost, ne ljubite slovenščine, ne katoliške vere. Vaš dopisnik razodene to o vas z dopisom v Narodnem Listu. Njemu se zahvalite! Ako ostanete na tej svoji čisto krivi poti, je najboljša, da vas ni blizu našega društva. Za svojo varnost bomo pa že skrbeli.

c **Smartno** v Rožni dolini. Pred kratkim se je priredila pri nas veselica, ki je šla na rovaš jetičnega bralnega društva, da bi se zopet dobilo kaj ovenka za liberalne časnike. Veselica se je vršila po starem obrabljenem kopitu, ker liberalni možgani ne iztuhajo nič novega. Kdor hoče gotovim ljudem plačevati še nadalje liberalne časnike, naj se drži društva!

c **Sv. Jurij** ob juž. žel. V četrtek dne 20. t. m. dopoldne je umrl po dolgi hudi boleznici obče znani in priljubljeni zdravnik in imeniten skladatelj dr. Gustav Ipavice. Veliko se je trudil rajni za povzdigo in izboljšanje kmečkega stanu. Ko pa je videl že zoreti najlepši sad svojega delovanja — ko je namreč dosegel, da se zida slovenska kmetijska šola — zaprl je za vedno svoje oči. Kako je bil priljubljen pokojnik, pokazal je njegov pogreb, ki se je vršil v soboto dopoldne po sveti maši. Spreveda se je udeležilo več duhovnikov in veliko število občinstva iz višjih in nižjih stanov. Pri odprtem grobu sta prav lepo govorila šmarnski okrožni zdravnik g. dr. Jože Rakež, ki je slavil rajnega kot vzornega očeta, zdravnika in skladatelja, in g. dr. Anton Schwab, zdravnik v Celju, ki se je kot pevec prisrčno poslovil od rajnega. Žal, da se je oglasil k besedi tudi znani liberalni učitelj Karol Kvader, ki je napravil s svojim govorom, katerega se je, mimogrede omenjeto, še slabše naučil, jako slab utis. Mi pa kličemo: Bog naj povrne rajnemu stotero vse, kar je storil dobrega za nas in čeli slovenski narod, in iz srca želimo, da bi njegovo delovanje obrodo obilen sad.

c **Sv. Jurij** ob juž. žel. Malokje se najde kje tako neumno-lažnjiv dopis, kakor je v zadnji številki Narodnega Lista dopis iz St. Jurija ob juž. žel., ki napada mene in okoliško požarno brambo. Ker si stejemo pod čast, da bi odgovarjali na take laži, zato odgovorimo našim liberalcem in njihovim dopisnikom Nar. Lista samo kratko: Ali vas ni sram takega dopisa?! (Kakšen mora biti Nar. List, če so vsi dopisniki taki!) Do zdaj smo, četudi sta nas večkrat napadali, zmolčali zaradi miru marsikatero „čedno“ reč, da ni prišla v javnost; a od zdaj naprej ne več. Posledice tega si pa pripišite sami. Kdor sam sebi noče dobro, temu ni pomoči. Bolj ko nas bode napadali, slabše bode za vas. Toliko torej v odgovor. „Krščansko-socialna zveza“ pa dobi za ta napad v Narod. Listu 2 K. — Sv. Jurij ob juž. žel., 18. avgusta 1908. Ferdinand Zgank, kaplan. Za okoliško požarno brambo: Ludovik Cugmajster, načelnik.

c **Smarje** pri Jelšah. Dva huda Štajerčijanca — jeden iz Senovice, drugi iz Predela — sta se zadnje nedeljo na sredi trga v Smarju prav kosmato pridriževala, da ne dasta svojih otrok drugega učit kot grobokopstva, če se ne bodo hoteli nemškega jezika učiti. Gotovo sta bila ta dva možakarja že v stiski pri premišljevanju, kje toliko svojim potomcem grobokopom dobiti službe. Danes jima lahko sporočimo veselo novico, da se je nasečil na griču Sv. Roka samotar, ki ima s seboj oster daljnogled, s katerim vidi po celi fari in v vsako hišo ter išče tisto strupeno zver, ki ji pravimo „giftna kropa“, po domače Štajere; te giftne krote bo on postreljal s svojim hudim kanonom in ker smo prepričani, da nobene ne zgreši, bodo razni grobokopi, stari in mladi, gotovo vsaj začasno imeli toliko zaslužka, da bodo imeli za šnops, saj druge pijače po Štajerčevem receptu tako ne smejo piti; nam pa bodo napravili največje vdselje takrat, ko bodo zagrebli zadnjega Štajereca, ki okužuje šmarnsko farno; takrat se menda omečita ta kruta očeta in privoščita svojim otrokom vkljub neznanja nemščine boljši poklic kakor sta ga jim zadnje nedeljo določila.

c **Novaštitca** pri Gornjemgradu. Pri nas smo dobili novo pošto nabiralnico s samo nemškim pečatom. To je že skrajna žalitev slovenskega jezika. Okoličani na plan za svoje pravice: Zahtevajte dvojezični poštni pečat.

c **Gornji Grad**. Kmečka hranilnica in posojilnica izvrstno prospera. V šestih mesecih svojega obstanka ima nad 600.000 K prometa, torej 100.000 več kot pol milijona. Hranilnica in posojilnica napravi strankam, ki si denar izposodijo, vse zastopni, med tem ko liberalne dajo veliko zaslužiti notarju, katere stroške morajo stranke plačati. Ker je tudi obrestna mera za 1/2 nižja, kakor pri liberalni, je razumljivo, da ljudje, ki nočejo denar kar na pesto metati, vsi prihajajo h kmečki hranilnici in po-

sojilnici. Zato pa strašna jeza pri liberalcih in v svojih sanjah ogenj in smrdljivo žveplo plujejo na vse jim neljube osebe!

c **Gornji Grad**. Odgovor na hudomušni napad v Narodnem Listu dne 6. avgusta 1908 in pa na članek v Domovini šte. 91 z dne 12. avgusta 1908, in to pod naslovom „Društvo za otroško varstvo in mlačinsko skrb za okraj Gornji Grad.“ Nek človek — že vem iz katerega kroga, kar se tudi že iz drugih omenjenega članka razvidi — se drzne kritikovati poziv z dne 18. julija 1908, s katerim se je zbor sklical na 6. avgusta 1908 v veliko dvorano knezoškofijske palače v Gornjemgradu v osnovanje društva „Otroško varstvo, mladinska skrb za sodni okraj Gornji Grad.“ Slovenščina v tem pozivu mu ni všeč in meni, da je poziv pisan v „barbarski slovenščini“, da se je zato morda marsikdo vstrašil in ni šel na shod, ki ima tako plemenit namen. V drugem članku rabi izraz „bombastičen“ (li razume dopisnik sam pojem tega izraza?) in menda bode še kaki tretji izraz poiskal iz kakega slovarja, katerega še ni nikoli čul in izgovarjal. Zato naj se tu ponatisne dotični poziv, ki se sledeče glasi: „Poziv. Vse za vero, dom in za cesarja! Strnim svetom Avstrije tekmujejo se državljani medsebojno za sijajno proslavo 60-letnega vladanja Njega Velikanstva presvitlega našega cesarja Franc Jožefa I. Komu ni znano, da gre smoter našega presvitlega vladarja v proslavo z Božje previdnosti naklonjenega tolimnogoletnega modrega in blagodejnega vladanja pred vsem, da, celo edino le tja, proslavljati ta dar božji z blagodejnimi sredstvi. Med drugimi dobrodejstvi je na dnevnem redu tudi za vzdrževanje države zelo važno geslo: „Otroško varstvo, mladinska skrb.“ Pod tem naslovom osnovala so se vže v večini sodnijskih okolišev društva. Da se tudi gornjegrajski okraj uvrsti med te tekmovalce, usojam se vse sl. urade, kakorkoli zvane državno pripoznane korporacije in društva tega sodnega okraja uljudno vabiti na razgovor v svrhu osnovanja „Okrajnega društva za otroško varstvo, mladinsko skrb.“ Tudi vsaki posameznik, kateremu gre to geslo k srcu, je dobrodošel! Tu naj utihne vsakršno politično masprotje in geslo naj bode „vse za vero, dom in za cesarja! Dan zborovanja določi se na 6. avg. 1908 ob 10. dopoldne (in sicer vsled prijaznega dovoljenja visokočastitega stolnega kapitola ljubljanskega) v veliki dvorani gornjegrajske grajščine, II. nadstropje. Čim mnogobrojnejša udeležba, tem boljši uspeh! Na svidenje torej omenjeni dan! Bog in domovna vam v pozdrav; Gornji Grad, dne 18. julija 1908. Grebenc l. r., c. kr. dež. sod. svetnik in predstojnik okrajnega sodišča.“ Ko bi bil poziv zares v taki nesrečni obliki spisan (učeni (?) dopisnik, ki menda živi na svetu brez imena, ali pa se ga sramuje, ker ga prikriva), bili bi gotovo nekateri uradi, in to občinski uradi, pa tudi šolska vodstva, kateri se vsi ponosno smatrajo večim slovenščine, vračali pozive, ne pa jih celo nabili na desko občinskih uradov in tudi javno razglasili. Gotovo bi tudi ne bil pisal gospod Kelc, znani nadučitelj v Novišti pri Gornjemgradu, naravnost na me dve dopisnici sledeče vsebine: „Novaštitca, 23. 7. 1908. Zelo žal mi je, da se vašemu vabilu učiteljsvo tokrat ne more odzvati, ker smo imeli zborovanje našega učiteljskega društva za tisti dan že razpisano, katero se nikakr ne da preložiti, ker bodo kmalu počitnice. Stori bom pa pri zborovanju vse, da tudi učiteljsvo pristopi k namerjanemu društvu. Poklon! Ivan Kelc, nadučitelj v Novišti in predsednik gornjegrajskega učiteljskega društva.“ — „Novaštitca, 25. jul. 1908. Naznanim vam, da sem uredil tako, da bode se učiteljsvo našega okraja udeležilo dne 6. avgusta vašega shoda in bode potem zborovalo v Gornjemgradu. Spoštovanjem udani Ivan Kelc l. r.“ Kako se naj kritikuje slovenščina s teh dopisnic, sosebne s prve, prepuščam vsakteremu, komur se zljubi, s tem se baviti. Toda vedi, slavno občinstvo, da veter drugače brije in hudomušni dopisnik s sodrug prevrta položaj. Sejni zapisnik konstatuje, da sem jaz opozarjal navzočnike, da naj iz svoje sredine si izvolijo predsednika in zapisničarja, in ker se ni nikdo oglasil ter je čas potekal, sem predlagal, da naj izvolijo gospođa dekana in gospođa kaplana. Tudi na ta predlog je vse potihnilo in ni bilo ugovora proti temu, vsled česar sta zavzela omenjena gospođa svoja sedeža. Sejni zapisnik konstatuje: nadalje, da je ravno nadučitelj g. Kelc tedaj, ko mi je bil predsednik podelal besedo, da obrazložim namen in pomen društva, se oglasil iz ozadja (kjer so se gospodje učitelji sploh zadrževali, namesto da bi bili bližje pristopili in prisedli, ker je bilo dosti pripravljenih stolov) rekoč: „Ker se nas je prezrlo, za to nimamo nič več tukaj iskati, pojdemo gremo, alo, alo.“ Odhajajoče je srečal nek mož iz B. in jih vprašal, zakaj že odidejo. Dobil je odgovor: „Nas ne potrebujejo, so vže duhovniki notri.“ Tedaj ubogo število 4 duhovnikov, katerim nasproti je bilo, kakor, čudni, dopisnik članka z dne 12. avgusta v svojem dopisu, „nad katerim ima edino le on svoje dopadajenje“, ravaja, „okoli“ (tedaj se ne ve, koliko učiteljev in učiteljic je imel okoli sebe zbranih) 20 učiteljev in učiteljic, je vse to učiteljsvo prestrašilo, da ni moglo isto prisostovati razmotrivanju tega plemenit-

tega namena. Res je namen plemeniti in bode se dosege tudi navzlic takemu neopravičljivemu motenju. Toda da ravno učiteljstvo takrat ni posvetilo svoje pozornosti temu plemenitemu namenu, pokazal je neovrgljivo njih nastop sam. Izmed učiteljev do gotovega časa edino ostali nadučitelj g. Franc Kocbek iz Gornjegograda se je sam izjavil, da on ne odobruje te taktike. V tem ima tudi gospod Kocbek prav, vsaj vsak razsoden človek mora ne le odrekači odobrenja, marveč mora tudi naravnost obsojati najostrejši tak nastop. Saj so vsi v dvorani ostali sprevideli, da je bil ta nastop neumestni. Zato naj izve svet, kakšno se plemeniti smoter podpira od strani gornjegrajskega učiteljskega društva. Elxgi monumentum aere perennius (postavil sem si spomenik, trajnejši kot bron). Po vsem tem mirno prepuščam slovensčino v svojem pozivu in v svojih govorih, kakor tudi sploh svoje znanje slovensčine kritiki javnega občinstva, in tudi izreka večšakov se ne vstrašim. Društvo je že prav osnovano, le vaši napadi so neprimerni. Ako dopisnik jadikuje čez svojo lastno slovensčino, ima popolnoma prav, toda naj ne boče tako aboten, da bi mislil, da se jaz za njegovo besedičenje kaj brigam in da bi si nadalje dragi čas tratil s čitanjem takih bedastih napadov. Bog bodi njegovemu duševnemu stanju milostljiv; kajti njegovo pisarjenje kaže, da ni normalnih misli. Sicer pa naj bode njemu in njegovim sodrugom na tem mestu v vsej resnosti povedano, da so isti vsega obžalovanja vredni, ako ne sprevidijo dobrotelnega namena onega društva, katero se je osnovalo pod zgoraj navedenim naslovom. Menda se bode kedaj še rad eden ali drug izmed njih zatekel k temu društvu. Nadeja se pa si naj tudi nasprotniki zapomnijo, da bi bilo globoko pod mojo častjo, spuščati se z njimi v kakšno polemiko. Vedlo se pa bode tudi takim hudomušnim napadom (in naj še toliko obe-tajo: „voč se pride“), katere mora celi nazsodni in miroljubni svet najostrejši obsojati, napraviti konec na kompetentnem mestu. To v odgovor hudomušnemu dopisniku člankov, na katere sem bil opozorjen; kajti sam takih lističev, kakor so Domovina in Narodni List, ne čitam, ker se bavim z boljšimi. Končam s pripombo, da o tem od moje strani ne pride ne besedi, ne črke več! Gornjigrad, dne 14. avgusta 1908. — Grebenc, I. r.

c **Kmetijsko izobraževalno društvo na Frankolovem** priredi javno mesečno poučno zborovanje v nedeljo dne 6. septembra t. l. popoldne po večerica v poslopju stare šole. Vabijo se vsi k najobilnejši vdeležbi. Predstojništvo.

c **Prostovoljno gasilno društvo v Grajski vasi** priredi dne 6. septembra t. l. na vrtu g. Martina Ocvirk veliko ljudsko veselico z jako zanimivim vsporedom, tombolo šaljivo pošto, petjem in godbo in z mnogimi drugimi raznovrstnimi zabavami. Prosimo druga društva naj ta dan ne prirejajo veselice. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novega gasilnega voza, se vsa druga društva kakor tudi posamezniki uljudno vabijo.

c **Krajni šolski svet Orlavas** priredi v nedeljo, dne 30. avgusta t. l. ob priliki blagosloavljanja šolskega jubileja zastave, veliko ljudsko veselico v prostorih g. F. Cigej v st. Rupertu (Sav. dol.). Jako zanimiv spored jamči, da je za vse dobro preskrbljeno. Neutrudljivi dile-tantje nam obetajo mnogo zabave. Tudi vrla narodna godba iz št. Pavla nas posesti. Veselica se vrši ob vsakem vremenu in se začne točno ob 3. uri popoldne! Več na lepaki! Pridite vsi, da pokazete kako znate ceniti trud aranžerjev in kako ljubite šolsko mladino, kateri je namenjen čisti dobiček. K obilni udeležbi vabi pripr. odbor.

Brežiški okraj.

b **3000 kron** začasne podpore po toči poškočovanim Bizeljancom. Te dni je Nj. svetlost štajerski namestnik naznanil g. poslancu dr. Benkoviču, da je za prvo silo nakazal 3000 kron podpore za po toči poškodovane posestnike v gornjem delu bizeljske občine in da se bo pomožna akcija še nadaljevala na podlagi cenilnih zapisnikov.

b **Rajhenburg.** Iz Strajne se nam poroča, da je treščilo v hišo posestnika Martina Repar dne 16. t. m. ob 3. uri po noči. V izbi, v kateri je razrušilo peč, in bilo vse od strele okajeno, so spali trije otroci v postelji in eden zraven peči v zibel. Vsi so ostali nepoškodovani. Hišno poslopje so s pomočjo več sosedov ubranili ognja. — Dne 11. t. m. je štiriletni bik naskočil svojega gospodarja Antona Kočevar pri napajanju vode. Gospodarju je pri prvem udarcu palica z rok ušla in bik ga je precej močno ob tla zrušil, pa vendar se je še s kamenjem ubranil in ušel v bližnji breg.

Iz drugih slovanskih dežel.

† **Slavnost kranjske dežele.** Pevsko društvo „Ljubljana“ priredi 13. septembra v Ljubljani v hotelu „Union“ veselico pod naslovom „Slavnost kranjske dežele“. Na slavnosti nastopijo skupine narodnih noš iz Kranjske, kakor tudi iz drugih slovanskih dežel. Slavnost je združena z veliko ljudsko veselico, z ljudskim koncertom, pri katerem sodeluje vojaška godba, s srečolovom in kmetiskim semnjem. Kogar zanimajo slikovite narodne noše Slovencev iz raznih pokrajin, naj ne zamudi te prilike. Kdor se hoče udeležiti, naj to po dopisnici naznaní uredništvu Slovenca v Ljubljani.

Najnovejše novice.

Na mladeniškem shodu v Nazarju boče govoril g. Fr. Terseglav, urednik Mladosti, v imenu Zveze telovadnih odsekov.

Duhovnih vaj v Mariboru se je udeležilo 104 duhovnikov.

Duhovniške spremembe. Nastavljeni so č. gg. rovomašniki: Širec Janez kot duh. pomočnik v Stopce, Košak Jakob kot kaplan k Sv. Andražu v St. gor. Cvetko Jurij v Luče, Jurak Peter v Galiciji pri Celju, Sagaj Marko v Selnico, Božiček Franc v Pilštanj, Gaberc Martin v Rajhenburg, Josip Skvarč k Sv. Kungoti na Pohorju. Prestavljeni so: Capuder Vladimir iz Rajhenburga k Mariji Snežni, Simon Simone iz Selnice v Zibiko, Maks Ocvirk iz Smartina pri Starem trgu v Vitanje, Franc Letonja iz Vitanja v Smartin pri Starem trgu.

Ptuj. Zadnji nedeljo smo imeli tukaj dva shoda. Slovenski shod je razpravljal o suši in so bili nanj povabljeni dr. Ploj, dr. Jurtela in vodja liberalne stranke dr. Kukovec. Od strani Kmečke zveze se je oglašil k besedi g. M. Brenčič. — Stajerskijski shod pa je bil skličen, da stranka pregleda svoje vrste. In te so bile zelo prazne! Shod je pokazal, da ima Stajere pristase le v mestih in trgih. Videl si na shodu same gosposke suknje.

Sv. Lenart v Slov. gor. Dobro se je znanj vsem Slovencem našega okraja, kake tesne zveze so imeli naši liberalci z vsenemcem Malikom ob času vdolite, kako so hodili k Nemcem, sklepači z njimi zveze itd. To njim je pri našem poštenem ljudstvu vzelo zadnji dek zaupanja. In ker nimajo zaupanja, se jeze. Za to hočejo sedaj našo stranko tudi omazati, toča razloček je ta, da blato ni raka nas, ampak na njihovih rokah, in da samo merijo na nas. Slovenski Narod je namreč naznanil svetu strašno vest, da naš pristasi napadajo kontrolorja Kranjca po nemških časnikih. Norci! Mi nismo liberalci, da bi se zatekali k Nemcem, in mi imamo listov dovolj na razpolago, ako hočemo svojim slovenskim nasprotnikom povedati resnico.

Romarski vlak k Mariji Pomagaj na Brezje bo šel iz Celja dne 9. septembra okoli 11. ure popoldne in pride nazaj v Celje dne 10. septembra okoli 5. ure popoldne, tako da se romarji morejo z večernimi vlaki odpeljati iz Zidanega mosta proti Brežicam in iz Celja proti Mariboru in pa v Savinsko dolino. Natančen vozni red nam južna železnica nazna- ni še-le danes. Ko ga dobimo, bomo takoj napravili lepake in jih razposlali.

Vozne cene za tje in nazaj so sledeče:

	III. razred	II. razred.
Celje	K 6:50	K 10:50
Laško	K 6:20	K 9:50
Rimske toplice	K 6:20	K 9:50
Zidanmost	K 5:60	K 8:50
Hrastnik	K 5:30	K 8:—
Trbovlje	K 5:30	K 8:—

Vozni listeki se dobijo edino-le proti pošiljlatvi denarja. Denar se naj pošlje na naslov: Slovenska kršč. soc. zveza v Mariboru. Čas za priglasenje je do 5. septembra. Vozni listeki se bodo začeli razpošiljati 3. septembra.

V Mariboru se dobijo listeki v Tiskarni sv. Cirila. Vsak romar dobi z voznim listekom tudi celi vspored in pa vozni red.

Kdor se torej hoče udeležiti tega romanja, se naj oglaš pri svojem dušnem pastirju za karto. Č. gg. dušne pastirje pa vljudno prosimo, da romanje oznanijo, udeležence zbirajo in potem skupno dolo- šljejo denar, ga kar dobijo vozne listeke, da jih raz- dele. Naprej listekov ne moremo pošiljati, kjer jih mo- ramo sami kupiti pri železniški blagajni, zato pa mo- ramo dobro vedeti, koliko jih rabimo.

Romarski odbor.

Listnica uredništva.

G. Ant. Robnik, trgovec na Ljubnem: Nikakor ne, ampak hvaležni smo Vam ter Vas prosimo, da se večkrat oglašite. — Sv. Bolfenk pri Središču: Boljše je, ako ta vprašanja kar naenkrat stavite na dotično oblast. Potem lahko odgovor priobčite v našem listu! — Petrovče: Žal, brez podpisa. Na ta način smo že tuintam obse- deli! Sicer pa v poročilu niti datum ni naveden!

Pristopajte h Kmečki zvezi!

Radi preselitve se proda dobro idoča oštarija z vrtom sadonosni- kom in njivo. Vsega skupaj je okoli dva orala. Oštarija leži 1/2 ure od Maribora, 10 minut od žel. postaje in od ene velike to- varne, 10 minut od farne cerkve, v veliki občini; cena je 9000 K, 1800 K ostane vključenih. Več pove Anton Logarič pri Sv. Mi- klavžu, p. Hoče. K vprašanju se naj priloži znamka za odgovor. 670

Čevljarski učencec se sprejme pri g. Koren Anton, Mlinska ulica št. 7, Maribor. 671

Trgovski učencec z dobrim šol- skim spričevalom se sprejme v trgovino A. Pinter v Slov. Bistrici. 660

Čevljarski učencec se sprejme pri g. Koren Anton, Mlinska ulica št. 7, Maribor. 671

Vsled odpotovanja v Ameriko prodam takoj harmonij amerikan- ske vrste za 120 K. Več po do- govoru. Iv. Kocin, Komen, Pri- morsko. 691

Vsled odpotovanja v Ameriko prodam takoj harmonij amerikan- ske vrste za 120 K. Več po do- govoru. Iv. Kocin, Komen, Pri- morsko. 691

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, ka- tero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo s časoma iznajti sred- stvo za rast brk in las, proti iz- padanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s po- štnim povzetjem.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 22. avgusta 1908.

Gradec	69 78 66 22 73
Dunaj	42 68 21 49 64

Išče se stanovanje za 1 dijaka pri krščanski narodni rodbini. Po- nudbe na: Marija Ritonija v Polj- čanah. 707

Gostilna dobro idoča, prodaja to- baka brez konkurence, žganja, pol ure od žel. postaje, prav na lepem prostoru, zidano z opeko krito poslopje, 3 orade njiv, en travnik, se radi družinskih razmer prod. Kje, se izve pri Franc-u Jezovšek, žel. čuvaj, postaja Ho- če pri Mariboru. 700

Vinčar s 4 delavnimi močmi za obdelovanje 30 oralov velikega vinograda, zmožen zlahtnjenja in novega nasada, se išče. Vpraša se pri g. Fregl, upravitelj v Framu. 697

Organisti pozor! Prodaj harmo- nium v prav dobrem stanju, s 6. spremeni, od tverdke J. Lenarčič, Vrhnika; star je še le 5 let ter prav malo rabljen; prodam prav po nizki ceni, na ogled in na po- skušnjo vedno na razpolago pri Anton Slabšak, nekdanji organist pri Sv. Jederti, Laško. 701

V najem se da ali proda pod prav ugodnimi pogoji popolnoma na novo urejen, dobro idoč umet- ni mliv v Gor. Poljkavi. Mlin žene zelo močen potok. Pri mlinu je veliko skladišče, gospodarsko poslopje in nekaj zemljišča. Več se izve pri Karolu Novak-u, po- sestniku v Hočah pri Mariboru. 693

V zavodu šolskih sester v Celju se vsprejemajo učenke in šoli od- rasle deklice na stanovanje in hrano; te imajo priložnost učiti se vsakovrstna ročna dela, hospi- titirati v otroškem vrtcu in vaditi se v gospodinjstvu. 694

V trgu Šmarje pri Jelšah se iz- proste roke proda hiša z vrtom, travnikom in njivo pod ugodnimi pogoji. Več se izve pri Martin Debelak-u, posest, in župan pri Sv. Mohorju, Pošta Rogaška Sla- tina, Stajersko. 680

Priden učencec, poštenih bolj- ših staršev, z dobrim šolskim spri- čevalom se sprejme pod ugodnimi pogoji v trgovino mešanega blaga pri g. Ferd. Herzogu v Ljutomeru. 684

Dijake nižjih razredov sprejemem v celo oskrb. Srečko Pirc, nad- učitelj v pok. Maribor Reiser- gasse 18. 688

Proda se s štirimi stanovanji z vsemi potrebčinami, tudi kuhinja za pranje, svinjski hlevi in vrt; v hiši je tudi trgovina s koncesijo. Antonija Koletnik, Oberrothweiner- strasse Nr. 36, Maribor. 661

Mlada, zelo izurjena kuharica želi priti za oskrbnico na kakšno po- sestvo ali za samostojno kuharico k dobri hiši. Razume vsa dela in ima dobro spričevala. Ponudbe na upravnistvo „Slov. Gosp.“. 692

Na posestvo v Slavoniji in sicer v fino hišo se sprejme spretna ku- harica ali pa gospodinja, ki zna jako dobro kuhati. — V pomoč je kuhinjska dekla. Plača 3 K. — Ponudbe s spričevali in sliko na uredništvo „Slov. Gosp.“. 666

Kupim vinske sode, naj si bodo novi ali stari, samo dosti v do- brem stanu za pošiljanje vina po železnici. Sodi morajo biti iz hra- stovnega lesa, mera, 56 do 2000 l. Prodaj pa tudi še bela, rudeča in črna vina, pristnost zajamčena. Cene prav nizke, po dogovoru. Se priporočam Josip Cotič, vinograd- nik v Verhpoli, p: Vipava Kranj- sko. 663

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrt ure od tovarne, hiša in gospodarsko po- slopje novo postavljeno, 5 oralov njiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najbolj- šem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Popraša se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Proda se hiša s štirimi sobami in tremi kuhinjami; zraven je tudi lep vrt in studenec; kuhinja za pranje in svinjski hlevi. — Cena 6800 K. — Vpraša se pri gospej Gselman, gostilna „Arbeitergruppe“ Novava, Maribor. 662

Dva čevljarska pomagata se sprej- meta pri g. Stefan Grobelšek, Ko- roška ulica 17, Maribor. 737

Lepo posestvo, v dobrem stanju, z dobro obiskano grajzlerijo, le- pim vrtom, pljavimi, travniki sado- nosniki je na prodaj. Posestvo se proda, grajzlerija pa se da v na- jem. Pripravna je posebno za ka- kega mlekarja. Vpraša se Tezno 47, Maribor. 724

Mešana trgovina ob cesti z ve- likim prometom v dobri legi v indu- strijskem kraju na Gornjem Sta- jerskem s prodajo žganja, piva, in vina in skladišče za blago se pro- da za 5000 K. Plača se 2500 K in ostalo v mesečnih obrokih. Trgovina se da tudi v najem. Pi- sma se prosijo pod naslov: Le- bensfähiges Geschäft, Leoben, post- lagernd. 734

Enonadstropna hiša z gostilniško obrtjo, se prostovoljno pod lah- kimi plačilnimi pogoji proda. Na- slov v upravnistvu. 736

Redka priložnost. Proda se vsled rodbinskih razmer pod zelo ugod-nimi pogoji gostilna s trafiko in poestvo obstoječe iz hiše, živin- skih hlevov, 6 svinjakov, akednja, drvarnice in velikega mlina s sta- novanji. Pri hiši je velik vrt, ograja, kegljišče, ter dva dobra studenca. Posestvo meri 10 oralov ter se z vsemi pridelki vrednimi do 1000 K odda. Čez 1200 veli- kih sadih dreves vse v sadju. Ze rodovitni ameriški nasad. Cena 10 000 K, 5000 ostane vknji- žnega drugo po dogovoru. Vpaša se pri Janecu Hauptman, Dobrenje 42, p. St. Ilj v Slov. gr. 708

Debele hraste kupujem za sodar- sko obrt. Kdo jih ima na prodaj, naj piše na Simon-a Habith, Tre- sternica pri Mariboru. 711

Krepki učencec kateri ima veselje za mikarstvo se takoj sprejme pri Martinu Pernovšek, mikarski moj- ster v Celju, Brunnegasse 7. 710

Za sode

hrastov les ima na prodaj Matija Obrar, Brezno pri Mariboru. 727

Lepa hiša s petimi sobami nam- reč 4 stanovanja z dobro obiskano barantijo lep vrt tudi mlečna se dobro obnese, se proda ali v na- jem odda. Tezen št. 47, pri Ma- riboru. 722

Gospodinja iz boljše hiše se sprej- me na lepo stanovanje in dobro oskrbo. Vpraša se Kasinogasse 6, ali v upravnistvu. 731

Srednješolec se sprejme v dobro oskrbo in strogo nadzorstvo. Vpra- ša se v upravnistvu „Slov. Gosp.“. 732

Stanovanje s hrano se išče za 16letnega dijaka pri poštini rodbini za zmerno plačo. Naslov se izve pri upravnistvu „Slov. Gosp.“. 733

Oskrbnik oženjen, trezen, ki je izvršil eno vinorejsko šolo z do- brim uspehom v vinogradništvu se išče za eno večjo gospodarstvo na Hrvatskem blizu Zagreba. Me- sečna plača 60 K, polje in trav- niki za vzdrževanje živine, prosto stanovanje in drva. Vstop takoj. Prošnje s prepisi spričeval naj se pošljejo pod „G. L. 24“ na ured- ništvo „Slov. Gosp.“. 727

Krojaškega pomagata sprejme ta- koj Anton Ulbi, krojaški mojster pri Sv. Urbanu nad Mariborom. 730

Išče se takoj eden učenec od po- štenih staršev za kleparski obrt N. Pustinek, kleparski mojster v Vidmu, Stajersko. 726

Na stanovanje se sprejmeta dva dijaka iz nižjih razredov z zaju- trkom in večerjo in krščansko hi- šo pri Mariji Horvath, Mählgasse 7 (Posebna hiša za dijake). 735

Išče se učenec za zobotehniko. Kje, pove uredništvo. 669

Protin,

revmatizem, trganje po udih, celo najtrodostnejšo bol odstrani hit- ro in gotovo samo iz rastlinskih snovi sestavljeno na znotraj upo- rabljajoče „Remmlovo protivino“ in revmatično olje. Mazanje ne hasne nič. Stelenica z navodilom uporabe 6 K. Veliko sijajnih za- hvalnih pism. Kem. Pharm. la- boratorij Karl Remmel, Landshut Bavarako. 687